

RADNA GRUPA ZA TURIZAM ZAVRŠNI DOKUMENT

Medugorje, 15. svibnja 2013

Pretpostavka

Uvrštavanje Adriona u Izvješće Europske komisije br. 713 od 30.11.2012. g. “Pomorska strategija za Jadransko i Jonsko more” najveće je priznanje koje je radna grupa za turizam primla od početka svog djelovanja.

U izvješću stoji da je turizam jedna od najvažnijih ekonomskih djelatnosti vezanih uz more te da navedeni sektor bilježi veliku stopu rasta. Turizam doprinosi razvoju regionalnog gospodarstva kroz otvaranje novih radnih mjesta i potičući očuvanja pomorske i obalne kulturne baštine. Pravilno upravljanje priobalnim masovnim turizmom nužno je, ne samo da bi se spriječilo uništavanje morskog i priobalnog okoliša o kojem sam turizam direktno ovisi, već i kako bi navedeno područje moglo predstavljati jednu vrstu ulaznih vrata za pristup okolnim teritorijima.

Po uzoru na iskustvo vezano uz oznaku Adrion te zahvaljujući suradnji koja je uspostavljena s drugim europskim mrežama, radna grupa za turizam može djelovati u skladu s Izvješćem br. 713 i operativnom fazom EU strategije za Jadransko-jonsku makroregiju kojoj se, de facto, pristupilo nakon zaključaka koje je Vijeće Europe usvojilo 14.12.2012.g. i sukladno kojima Europska komisija mora definirati Akcijski plan do isteka 2014.g.

Navedena odluka dokaz je namjere Europe da ulaže u Jadransko-jonsku Makroregiju kao u područje od strateškog značaja za jugoistok Europe i koje, dakle, treba valorizirati. U navedenom kontekstu, Forum koji je sugovornik Europe i u pripremnom razdoblju i u nadolazećoj fazi realizacije, a koji se nudi EU-i kao mreža koja može doprinjeti široj i boljoj koordinaciji, osnovnom preduvjetu za uspješno i učinkovito provođenje strategije na našem području, smatra da može planirati buduće aktivnosti.

Razmatranja i zaključci Radne grupe za turizam

U kontekstu u kojem se strategija za Jadransko-jonsku makroregiju zasniva na 5 prioriternih smjernica - turizam, ribarstvo i pomorska ekonomija, okoliš i prijevoz - uz dvije transverzalne tematike – inovacija i capacity building –, Forum predstavlja instrument koji europske institucije, nadasve Skupina za turizam pri Europskoj komisiji, mogu koristiti radi poticanja transnacionalnih inicijativa za promidžbu navedenog područja kao jedinstvene turističke destinacije, sve u vidu integracije i što šireg uključivanja zainteresiranih područja.

Kako bi se postigao navedeni cilj, radna grupa je usuglasila plan aktivnosti koji će prethoditi Akcijski plan za Jadransko-jonsku makroregiju, a koji je od izuzetnog ekonomskog i trgovinskog značaja budući da obuhvaća otprilike milijun aktivnih poduzeća.

Radna grupa za turizam 2013. g. namjerava:

- Promicati koordiniranu i ugovorenu tržišnu strategiju, uključujući u aktivnosti stola visoke dužnosnike Jadransko-jonske inicijative, Ministarstva turizma, nacionalna tijela za promidžbu

turizma i regije, počevši od Jadransko-jonske Euro regije. Važno je zajednički i usklađeno promicati, na svim institucionalnim razinama i u svim državama jadransko-jonskog područja, posebnosti i izvanrednosti teritorija i njegove identitete (vodeći se pri tome projektnim aktivnostima koje su u tijeku kao npr. Projekt Trgovačke komore Matera čiji je cilj realizacija integrirane turističke ponude na područjima pod zaštitom Unesco-a od manjeg značaja), gledajući pri tome na jadransko-jonsko područje kao na jedinstvenu i integriranu turističku ponudu koja će "uzbuditi" turiste.

- Podržati i poticati politiku zajedničkog i usklađenog brandinga (nadovezujući se na Adrion) kako bi se omogućilo da navedeno područje postane prepoznatljivo te promicati nove europske kulturne ture kao što je europski projekt Vero TouR "Trgovačke ture Venecije" koji sufinancira Europska komisija (DGENTR-Opća uprava za turizam) u okviru poziva za dostavu prijedloga iz 2011.g. a u kojem Forum sudjeluje kao partner. Oznaka Adrion predstavlja jednu valjanu alternativu koja može pružiti projektu veći vizibilitet i prepoznavanje jadransko-jonske makroregije kao jedinstvene turističke destinacije u očima europskih i međunarodnih turista.
- Poticati osnivanje odjeljena udruge Assonautica pri Trgovačkim komorama članicama Foruma izvan Italije kako bi se povećalo članstvo i osnažio senzibilitet navedenih područja vezano uz tematike plavog gospodarstva i mora kao ekonomskog izvora. Grupa za turizam može kroz udruhu Assonautica, krenuvši od "3000 godina zajedničke povijesti" potaknuti standardizaciju usluga i ponude, investirajući u konkurentnost, kako bi navedeni prostor dobio ulogu "vodećeg prostora" i postao model i most prema novim turističkim destinacijama kao što su npr. Središnja Europa, Bliski istok i Afrika;
- Podržati pokretanje inicijative "Jadranska gostoljubivost" koja bi se mogla nadovezati na talijansko iskustvo "Talijanska gostoljubivost" koje je s uspjehom potaknuo i ostvario institut Isnart. Na osnovu navedene inicijative koju je pokrenula talijanska udruga komora za oznaku kakvoće "Talijanska gostoljubivost" a u kojoj je sudjelovalo više od 6.000 certificiranih poduzeća u Italiji i više od 1.000 poduzeća u inozemstvu, može se izraditi jedan novi model, strateška mreža za pokretanje konkretnih aktivnosti za promidžbu i komercijalizaciju; navedena inicijativa bila bi prestižni izlog za promidžbu turističkih paketa i ad hoc turističkih tura na jadransko-jonskom području među stranim turistima.
- Osnovati radnu skupinu koja će izraditi i definirati točne kriterije kakvoće i presipitati parametre disciplinskog pravilnika oznake Adrion kako bi se dodatno potaknula konkurentnost navedenog područja i uskladilo ju se s politikom europske oznake kakvoće u turizmu – ETQ koja je predložila Europska komisija i koja će biti usvojena do kraja 2013. G (otprilike) kao europski pravilnik, sve to imajući u vidu potrebe privatnih djelatnika.
- Prigodom nadopune disciplinskog pravilnika Adrion-a, nužno je prilagoditi navedeni instrument kako bi se istaknuli svi potencijali koje navedena oznaka ima (npr. tematski paketi, ne isključivo paketi koji pokrivaju više različitih zemalja, potaknuti zajedničko promoviranje teritorija od strane nacionalnih ustanova za promidžbu turizma, poticati ulaganja na području obuke u turizmu, stvaranje udruha među djelatnicima prema modelu "wholesaler", poticati korištenje oznake Adrion, ne isključivo od strane tour operatera već, na primjer, i od strane objekata za prihvata turista).
- Proučiti i prepoznati potrebe teritorija i uskladiti ih s programom za nadolazeće razdoblje 2014/2020 i raspoloživim financijskim instrumentima Europske komisije. Zahvaljujući sudjelovanju Trgovačke komore Ancona na nacionalnom savjetovanju kojim je koordiniralo Ministarstvo vanjskih poslova i Odjel za Razvoj i Europsku koheziju Ministarstva gospodarskog razvoja (MISE), a koje je pokrenuto kako bi se zajamčila što veća usklađenost između talijanskog doprinosa Akcijskom planu i Sporazuma o partnerstvu odnosno Sporazuma zemlje

članice i Europske komisije, stol za turizam bit će u tijeku sa svim novostima. Između ostaloga, grupa će biti u mogućnosti pratiti i raspoložive izvore financiranja koje Odjel za poduzeća i internacionalizaciju Ministarstva za gospodarski razvoj stavlja na raspolaganje tvrtkama.

- Grupa naglašava važnost združenog lobiranja jadransko-jonskih mreža (Forum jadransko-jonskih gradova, mreža Uniadrion) i međunarodnih mreža (počevši od Insuleura, Ascomea i NecsTour-a) kako bi se izdvojila zasebna iskustva i izvanrednosti, razmijenile ideje, aktivnosti i projekti i stvorile sinergije koje će omogućiti aktivnije sudjelovanje u donošenju odluka na europskoj razini, odgovorajući na konzultacije koje objavljuje EU-a, dajući zajedničku viziju i zauzimajući jedinstvenu poziciju na razini sustava komora vezano ut teme od najvećeg interesa.

Grupa će uz to imati u vidu i upute Skupine za turizam pri Europskoj komisiji vezano uz sljedeće teme:

- Usklađivanja s ciljevima koji će biti izneseni u sljedećem Izvješću Europske komisije o europskom primorskom i pomorskom turizmu.
- Promicati širenje novog europskog sustava pokazatelja u turizmu kako bi se konkretno mjerila održivost turizma u raznim europskim turističkim destinacijama (ETIS); navedeni sustav je predstavljen prvi put u Bruxellesu 22. veljače 2013.g. i sadrži i modele upravljanja koje je mreža NecsTur već primjenila. Stol predlaže i aktivo sudjelovanje u pilot akciji koja će biti pokrenuta 1.srpnja 2013.g. u određenim turističkim destinacijama.
- Sudjelovati u europskim natjecanjima s novim projektima od interesa za sustav komora koji će se sprovoditi zajednički, bez obzira na to da li je riječ o međunarodnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini.
- Dijeliti potrebu za povezivanje putem postojećih inovativnih tehnoloških instrumenata kao što su platforma turismlink, platforma Calipso i Europska virtualna promatračnica za turizam i drugih akcija koje su predviđene Izvješćem Europske komisije 352/2010 “Europa glavna svjetska turistička destinacija – novi politički okvir za europski turizam” od interesa za Forum AIC.